

Царицата сведе чело. Не отвърна. Много неща тежаха на сърцето ѝ. Ала те не можеше да наскърбява мъжа си с празни слова. Това, което бе извършено, не можеше да се върне вече. Унията бе скъсана. Парата не им изпращаше вече благословията си. Елена бе омъжена и далече. Елисавета бе мъртва.

— Кажи... — повтори настойчиво той.

Тя вдигна към него светлите си, натъжени зеници. И горчива мъка прониза сърцето ѝ. Колко състарен изглеждаше самодържецът... С вкопани страни и дълбоко хлътнали, обкържин с тъмни сенки очи. И него го гризеше тайна мъка, която той не смееше да открие никому. Тя скоочи притисна чело до гърдите му. Пошъпна:

— Моето, то ще мине... Ще свикна без Елена. И тя ще ме забрави. Но ти? Кажи, на тебе какво ти тежи... Кажи, Асене... Не крий от мене.

Той я пусна. Тежко падна връз низкия миндер до прозореца, закри лице с ръце. Как да каже разкаянието си от съюза с Ватаци... Станалото не можеше да се върне. Елена бе скъп залог и бе далеч. Свят обръд я бе свързал с дома на никейския император. Как да каже съмненията си, тревогите, които не му даваха нощем покой, които покриваха челото му с бръчки, а косите му се прошарваха със сребърни жички?

Прав бе светият старец Василий... Верни беха думите му.

Ето, че гърците в земите му надигаха глава, поощрени от внезапно-то засилване на кир Ватаци... А то ѝ сам го бе издигнал! Сам го бе изтръгнал от забравата и слабостта, в която бе изпаднал.

Асен въздъхна дълбоко. След това откри лице. Загледа с празен и съсредоточен взор в нещо невидимо, в една точка някъде из ддрачния въздух.

Не. Не... Все пак... Той бе получил автокефалната църква, която му бе необходима за духовното единство на държавата. Ако гърците сега ибръщаха очи към Ватаци, който се сметаше за бъдещ освободител на Константиновград, то преди с право се покоряваха на духовната власт на